

Sekce dohledu nad finančním trhem

V Praze dne 18. 10. 2024
Č. j.: 2024/118322/CNB/580
Ke sp. S-Sp-2024/00248/CNB/581
Počet stran: 10

ROZHODNUTÍ

Česká národní banka (dále jen „**správní orgán**“) jako orgán dohledu nad finančním trhem podle zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů a orgán dohledu nad dodržováním zákona č. 136/2011 Sb., o oběhu bankovek a mincí a o změně zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**ZOBM**“) rozhodla v řízení vedeném podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „**PřZ**“) ve spojení se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**SŘ**“) se společností **UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., IČO 649 48 242, se sídlem Želetavská 1525/1, 140 92 Praha 4 - Michle, takto:**

I.

Společnost UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., IČO 649 48 242, se sídlem Želetavská 1525/1, 140 92 Praha 4 - Michle,

se uznává vinnou,

že ve své provozovně:

- **na adrese Masarykovo náměstí 54, 586 01 Jihlava dne 20. 7. 2023,**
- **na adrese Úzká 488/8, 602 00 Brno dne 18. 12. 2023,**
- **na adrese Haviřská 96, 272 01 Kladno dne 20. 12. 2023 a**
- **na adrese Pražská 167, 280 02 Kolín dne 21. 12. 2023**

odmítla vyměnit běžně poškozené tuzemské bankovky za tuzemské bankovky vhodné pro další oběh,

tedy

jako úvěrová instituce provádějící pokladní operace v rozporu s § 6 odst. 1 písm. b) ZOBM neprovedla výměnu tuzemských bankovek,

a spáchala tak

přestupek podle § 29 odst. 4 písm. b) ZOBM,

za což se jí ukládá

podle § 29 odst. 5 písm. b) ZOBM pokuta ve výši 600 000 Kč (slovy šest set tisíc korun českých).

Pokuta je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Celního úřadu pro hlavní město Prahu vedený u České národní banky, č. 3754-67724011/0710, konstantní symbol 1148, variabilní symbol je identifikační číslo plátce.

II.

Společnosti UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., IČO 649 48 242, se sídlem Želetavská 1525/1, 140 92 Praha 4 - Michle, se podle § 95 odst. 1 PřZ ve spojení s § 79 odst. 5 SR a ve vazbě na § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů ukládá povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou ve výši 2 500 Kč (slovy dva tisíce pět set korun českých). Náhrada nákladů řízení je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet České národní banky č. 115-69193891/0710, konstantní symbol 1148, variabilní symbol je identifikační číslo plátce.

ODŮVODNĚNÍ

A. Identifikace účastníka řízení

(1) Společnost UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., IČO 649 48 242, se sídlem Želetavská 1525/1, 140 92 Praha 4 – Michle (dále jen „**účastník řízení**“), je zapsána v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl B, vložka 3608¹. Účastník řízení je bankou podle § 1 odst. 1 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů a na základě udělené licence je oprávněn vykonávat činnosti v rozsahu této licence². Účastník řízení tak je ve smyslu § 3 písm. a) ZOBM úvěrovou institucí. Účastník řízení při své činnosti provádí pokladní operace ve smyslu § 3 písm. b) ZOBM³.

B. Průběh správního řízení

(2) V průběhu správního řízení S-Sp-2024/00248/CNB/581 byly učiněny následující úkony:

29. 8. 2024 správní orgán vydal příkaz č. j. 2024/097773/CNB/580⁴, kterým byla účastníku řízení uložena pokuta ve výši 600 000 Kč za spáchání přestupku upraveného v § 29 odst. 4 písm. b) ZOBM (dále jen „**Příkaz**“);

30. 8. 2024 příkaz byl doručen účastníku řízení;

¹ Spis č.l. 1 až 5.

<https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=47976&typ=PLATNY>

² Spis č.l. 6 až 7.

https://jerrs.cnb.cz/apljerrsdad/JERRS.WEB14.POVOLENE_CINNOSTI?p_lang=cz&p_TYP_SUBJEKTU=P&p_SEQ_ID=114&p_VER_ID=1025&p_SVR_SEQ_ID=128&p_SVR_VER_ID=1004&p_ROL_KOD=1&p_DATUM=18.07.2024&p_CZE_ID=CZ

³ K 1. 1. 2024 provozoval účastník řízení celkem 44 poboček, kde byly prováděny hotovostní pokladní operace. Spis Příloha č. 8, podklad A.1.1.

⁴ Spis č. l. 18-24.

5. 9. 2024 správní orgán obdržel odpor účastníka řízení ze dne 5. 9. 2024⁵ (dále jen „**Odpor**“);
25. 9. 2024 správní orgán poučil účastníka řízení o jeho právu vyjádřit se před vydáním rozhodnutí ve věci k podkladům rozhodnutí podle § 36 odst. 3 SŘ a seznámit se za tím účelem s podklady rozhodnutí⁶; k podkladům rozhodnutí se účastník řízení do dne vydání tohoto rozhodnutí nevyjádřil.

C. Skutková zjištění

(3) Na základě oznámení o zahájení kontroly ze dne 3. 1. 2024, č. j. 2024/000313/CNB/330⁷, správní orgán zahájil u účastníka řízení dne 4. 1. 2024 kontrolu podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**KŘ**“) zaměřenou na prověření dodržování povinností stanovenými ZOBM (dále jen „**Kontrola**“). O zjištěních, k nimž správní orgán dospěl v rámci Kontroly, byl dne 25. 3. 2024 pořízen protokol o kontrole č. j. 2024/034020/CNB/330⁸, proti kterému účastník řízení nepodal námítky.

(4) Za účelem ověření, zda účastník řízení vyměňuje poškozené tuzemské bankovky v souladu se ZOBM, správní orgán, resp. jeho zaměstnanci, aniž by se identifikovali jako kontrolující ČNB, prováděli v souladu s § 3 KŘ ve spojení s § 8 písm. b) KŘ před zahájením Kontroly v období od 20. 7. 2023 do 21. 12. 2023 na vybraných pobočkách účastníka řízení pokusy o výměnu běžně poškozených tuzemských bankovek podle § 6 ZOBM (dále jen „**kontrolní nákupy**“). O těchto úkonech byl pořízen záznam o úkonech předcházejících Kontrole⁹.

(5) V rámci 25 kontrolních nákupů provedených na 25 pobočkách účastníka řízení došlo **ve 4 případech (tj. v 16 % případech) ze strany pracovníka pokladny pobočky účastníka řízení k odmítnutí provedení výměny běžně poškozené tuzemské bankovky za tuzemské bankovky vhodné pro další oběh**. Přehled těchto případů poskytuje následující tabulka.

<i>Datum a čas provedení kontrolního nákupu</i>	<i>Pobočka účastníka řízení</i>	<i>Výsledek pokusu o výměnu běžně poškozené bankovky</i>
20. 7. 2023 11:20 hod.	Jihlava Masarykovo náměstí 54	Pokladní odkázala předložitele na výměnu bankovky do České spořitelny, a.s. Bankovka byla vrácena předložiteli. (bankovka nominální hodnoty 1 000 Kč; sériové číslo H09 168337)
18. 12. 2023 10:12 hod.	Brno Úzká 488/8	Pokladní odkázala předložitele na výměnu bankovky do České národní banky. Bankovka byla vrácena předložiteli. (bankovka nominální hodnoty 1 000 Kč; sériové číslo J44 045164)
20. 12. 2023 10:21 hod.	Kladno Havířská 96	Pokladní bankovku nesprávně vyhodnotila jako nestandardně poškozenou, zadržela ji a vystavila potvrzení o zadržení bankovek nebo mincí. (bankovka nominální hodnoty 1 000 Kč; sériové číslo T41 519868)

⁵ Spis č. I. 25-30.

⁶ Spis č. I. 50 až 52.

⁷ Spis Příloha č. 3.

⁸ Spis Příloha č. 14.

⁹ Spis Příloha č. 13.

21. 12. 2023 12:19 hod.	Kolín Pražská 167	Pokladní odkázala předložitele na výměnu bankovky do České národní banky. Bankovka byla vrácena předložiteli. (bankovka nominální hodnoty 200 Kč; sériové číslo P56 633533)
----------------------------	----------------------	---

(6) Z tabulky je zřejmé, že **účastník řízení ve 4 případech z provedených 25 kontrolních nákupů neprovedl výměnu běžně poškozených tuzemských bankovek za tuzemské bankovky vhodné pro další oběh, čímž porušil § 6 odst. 1 písm. b) ZOBM ve spojení s § 10 odst. 1 písm. a) a b) téhož zákona.**

(7) Dne 24. 5. 2024 byl účastník řízení vyzván k předložení zprávy o odstranění nedostatků zjištěných Kontrolou. Účastník řízení k této výzvě zareagoval odpovědí ze dne 4. 6. 2024.

(8) Účastník řízení deklaroval přijetí opatření k nápravě v podobě: (i) tlumočení požadavku na zajištění opětovného proškolení zaměstnanců, kteří vykonávají pokladní činnost na pobočkách, na kterých nedošlo k provedení výměny běžně poškozených bankovek regionálnímu řediteli regionu South East a Nord West, (ii) opětovného proškolení zaměstnanců, kteří neprovedli výměnu běžně poškozených bankovek a dále (iii) uspořádání ad-hoc školení na tuto problematiku a plošného proškolení těch zaměstnanců, kteří vykonávají pokladní činnost¹⁰.

D. Vyjádření účastníka řízení a stanovisko správního orgánu

(9) V podaném Odporu účastník řízení nerozporuje správním orgánem zjištěný skutkový stav, jím vznesené námitky směřují k otázce přiměřenosti uložené pokuty, a to zejména v kontextu legitimního očekávání a změny rozhodovací praxe.

(10) Účastník řízení odlišně od správního orgánu vnímá **zohledněné polehčující i přitěžující okolnosti, kdy v jejich kombinaci nespaturuje důvod pro navýšení pokuty.** V konkrétní rovině poukazuje účastník řízení na skutečnost, že ačkoliv správní orgán jako polehčující okolnost zohlednil klesající míru zjištěných nedostatků (tj. pochybení při výměně bankovek), za okolnost zvyšující závažnost naopak správní orgán označil postavení účastníka řízení jako úvěrové instituce provádějící pokladní operace dle ZOBM a velikost jeho pobočkové sítě, kterou správní orgán označil jako významnou. Účastník řízení se však dovolává změn v pobočkové síti, kdy význam pobočkové sítě z pohledu ZOMB ve sledovaném období klesl¹¹.

(11) Účastník řízení má za to, že kromě absence kritérií pro určení významnosti pobočkové sítě, správní orgán nedoložil žádným propočtem vliv počtu poboček účastníka řízení na oběh bankovek a mincí. Dále účastník řízení poukazuje na dovozovaný negativní vliv zjištěných pochybení na kvalitu obíhajících peněz. Účastník řízení namítá i to, že argument beroucí v úvahu význam pobočkové sítě nebyl v přechodích rozhodnutích správního orgánu použit.

(12) Účastník řízení se taktéž pozastavuje nad úsudkem správního orgánu stran vysokých nároků na plnění povinností plynoucích ze ZOBM z titulu postavení účastníka řízení, coby úvěrové instituce.

(13) K účastníkem řízení vzneseným námitkám k otázce zohledňování významnosti pobočkové sítě správní orgán uvádí, že pobočková síť účastníka řízení čítající v roce 2023 celkem 66 poboček, resp. 44 poboček s pokladnami, patří mezi šest největších v rámci České

¹⁰ Spis Příloha č. 16.

¹¹ V roce 2017 disponoval účastník řízení 75 pobočkami – na všech těchto pobočkách prováděl pokladní operace, v roce 2020 disponoval účastník řízení 70 pobočkami, kdy na všech prováděl pokladní operace, a v roce 2023 disponoval 66 pobočkami, kdy na 44 prováděl pokladní operace.

republiky¹². Jen stěží by tedy bylo možné označit postavení účastníka řízení v tomto ohledu za málo významné. A právě míru významnosti účastníka řízení ve srovnání s jinými úvěrovými institucemi, míru rozsahu, v jakém účastník řízení přichází při své činnosti do styku s hotovostí v podobě tuzemských bankovek a mincí a tedy míru toho, jakým způsobem může účastník řízení ve srovnání s jinými úvěrovými institucemi fakticky přispět účelu sledovanému ZOBM, vzal správní orgán v úvahu, nikoli izolovaně pouze to, že účastník řízení je úvěrovou institucí. K námitce, že v předchozích rozhodnutích nebyl význam pobočkové sítě při ukládání výše pokuty zohledňován, je na místě uvést, že správní orgán není při výběru relevantních kritérií vázán. Krom toho správní orgán poukazuje na skutečnost, že § 39 a § 40 PrZ, které obsahují přitěžující a polehčující okolnosti pro určení výše sankce, obsahují toliko demonstrativní výčet, a správní orgán je oprávněn přihlédnout i k dalším faktorům.

(14) K poklesu počtu poboček, na který účastník řízení dále poukazuje, je namíste uvést, že se jedná o obecný trend, který má však za následek naopak nárůst důležitosti právě těch zbývajících poboček, na kterých dochází k poskytování hotovostních pokladních operací a zvyšuje se tedy i tlak a požadavky na poskytování těchto operací v maximální kvalitě. Negativní dopad zjištěných pochybení dosahující 16 % podíl na prověřovaném vzorku tak při celkovém počtu 44 poboček ve svém důsledku rozhodně není zanedbatelným.

(15) Dále, s odkazem na **maximální výši pokuty, jež činí 1 000 000 Kč**, účastník řízení namítá, že není logické, aby v předchozích řízeních (příkazech) v obdobné věci obdržel pokuty vždy 300 000 Kč (30 % horní hranice pokuty), a to za současné situace, tedy při zásadní redukci poboček pracujících s hotovostí a zejména při zásadně nižší chybovosti (redukované téměř na polovinu počtu pochybení oproti roku 2019) **uložil správní orgán pokutu nejen vyšší, ale přímo dvojnásobnou (60 % horní hranice pokuty)**. Konečně účastník řízení poukazuje i na argumentaci opakovaným pochybením, která byla správním orgánem použita již v případě příkazu z roku 2020, ale výše sankce zůstala v roce 2020 v totožné výši jako v roce 2017.

(16) K aspektu navýšení pokuty správní orgán uvádí, že úvaha účastníka řízení o dopadu redukce počtu poboček pracujících s hotovostí při současné nižší chybovosti na výši stanovené pokuty není na místě, a to zejména právě s ohledem na opakovanost dotčeného nedostatku. Nejen správní orgán, ale i sám účastník řízení poukázal na opětovné uložení pokuty ve výši 300 000 Kč. Za situace, kdy i po takto uložených pokutách, vykazuje činnost účastníka řízení stejné nedostatky, za něž byly pokuty uloženy, je třeba uzavřít, že ani opětovné uložení pokuty ve stejné výši nemělo na účastníka řízení žádoucí vliv vedoucí k nápravě. Proto byl správní orgán v Příkazu nucen přistoupit ke stanovení pokuty citelně vyšší. K opakovanému ukládání sankce za totožný přestupek ve výši 300 000 Kč správní orgán uvádí, že na případ účastníka řízení plnou vahou dopadají závěry Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“), formulované v rozsudku ze dne 24. 11. 2015, č. j. 8 As 48/2015 – 69, dle kterého naopak skutečnost, že se určitý subjekt opakovaně dopustí protiprávního jednání, zakládá důvod pro uložení přísnější sankce, a naopak sankcionovaný subjekt nemůže očekávat, že mu bude za opakovaná porušení ukládána pokuta ve stejné výši¹³.

¹² V roce 2023 disponovaly následující banky těmito počty poboček: Česká spořitelna, a.s. – 366 poboček, Komerční banka, a.s. – 212 poboček, Československá obchodní banka, a.s. – 198 poboček, MONETA Money Bank, a.s. – 134 poboček, Raiffeisenbank a.s. – 119 poboček.

¹³ Cit.: „Každý případ je třeba posuzovat individuálně ve vztahu ke konkrétním skutkovým okolnostem. I kdyby stěžovatelka uložila žalobci v minulosti nízkou pokutu, žalobce se nemůže dovolávat legitimního očekávání, že za další typově obdobné protiprávní jednání mu bude uložena obdobně nízká sankce. Naopak skutečnost, že se žalobce dopustil obdobného správního deliktu opakovaně, svědčí ve prospěch uložení přísnější sankce (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, čj. 8 Afs 17/2012 – 375, č. 2822/2013 Sb. NSS, odst. 204 a 209). Správní orgán musí mít možnost uložit pokutu odpovídající závažnosti deliktu a konkrétním skutkovým okolnostem. Pokud dostatečně zohlední a odůvodní všechna zákonná kritéria a postupuje v souladu se

(17) K účastníkem řízení namítanému **rozporu Příkazu, resp. určení výše pokuty se zásadou legitimního očekávání**¹⁴, kdy jak uvádí účastník řízení, nenastala ani jedna z podmínek, se kterou rozhodovací praxe dle ustálené judikatury tuto možnost spojuje¹⁵, uvádí správní orgán následující.

(18) V souladu s judikaturou představuje rozhodovací praxe toliko referenční rámec a vodítko pro dodržování zásady rovného zacházení a zákazu libovůle. Nepředstavuje však překážku pro změnu správní praxe ani pro rozdíly při stanovování výše pokut s přihlédnutím k individuálním okolnostem každého jednotlivého případu¹⁶. Není tedy na místě dovolávat se legitimního očekávání, že za další typově obdobné protiprávní jednání bude uložena obdobně nízká sankce jako v případě předchozím. Správní orgán musí mít možnost uložit pokutu odpovídající závažnosti deliktu a konkrétním skutkovým okolnostem. Pokud dostatečně zohlední a odůvodní všechna zákonná kritéria a postupuje v souladu se zásadou individualizace trestu, nemůže být pokuta považována za zjevně nepřiměřenou pouze s poukazem na dříve uloženou (i výrazně) nižší pokutu. Naopak skutečnost, že se účastník řízení dopustil stejného přestupku opakovaně, svědčí ve prospěch uložení přísnější sankce – viz odstavec (16). Recidiva by se tak měla odrazit ve výši sankce, na což poukazuje nejen § 40 písm. c) PŘZ, ale i judikatura NSS – namátkou lze poukázat na rozsudek ze dne 12. 4. 2011, č. j. 8 Afs 76/2009 – 109¹⁷, nebo rozsudek ze dne 30. 10. 2009 č. j. 2 Afs 90/2009 – 68¹⁸.

(19) K výše uvedenému tak správní orgán uzavírá, že jeho postup, kdy účastníku řízení uložil za spáchání totožného přestupku pokutu ve výši převyšující naposledy uloženou pokutu, byl plně v souladu s § 40 písm. c) PŘZ a v souladu s judikaturou NSS, když účastník řízení se vytýkaného jednání dopustil opakovaně – a to potřeť.

(20) Dále účastník řízení namítá, že **správní orgán zohlednil porušení ZOBM i v těch případech, kdy pro tato porušení správní řízení zahájeno nebylo** a nelze tak tyto nedostatky

zásadou individualizace trestu, nemůže být pokuta považována za zjevně nepřiměřenou ve smyslu § 78 odst. 2 s. ř. s. pouze s poukazem na dříve uloženou výrazně nižší pokutu.“

¹⁴ Viz § 2 odst. 4 SŘ: „Správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.“

¹⁵ Účastník řízení vyjmenoval následující podmínky, kdy tedy nedošlo: (i) ke změně dotčeného právního předpisu; (ii) ke změně právních předpisů souvisejících s právním předpisem, podle kterého správní orgán rozhoduje, (iii) ke změně rozhodných skutečností souvisejících s dotčeným předpisem, (iv) k tomu, že by dosavadní rozhodovací praxe byla v rozporu s právními předpisy a ani (v) k tomu, že by se ve vztahu k interpretaci právního předpisu nabízela nová alternativa, jejíž přesvědčivost by byla silnější než dosud užívaná interpretace příslušného předpisu.

¹⁶ Srov.: rozsudek NSS ze dne 21. 3. 2024, č. j. 7 As 5/2023 – 39: „K odkazům stěžovatelky na správní praxi trestání obdobných přestupků pak soud podotýká, že správní praxe sama o sobě nepředstavuje právní rámec pro ukládání pokut, ale slouží jako referenční hledisko ve vztahu k dodržování zásad rovného zacházení a zákazu libovůle, je tak významným vodítkem bránícím neodůvodněným excesům při správním trestání, avšak nepředstavuje překážku pro změny správní praxe ani pro rozdíly při stanovování výše pokut s přihlédnutím k individuálním okolnostem v jednotlivých případech (srov. např. rozsudky NSS ze dne 31. 3. 2010, č. j. 1 Afs 58/2009-541, č. 2119/2010 Sb. NSS, ze dne 4. 7. 2012, č. j. 6 Ads 129/2011-119, případně ze dne 15. 7. 2016, č. j. 9 As 60/2016-156).“

¹⁷ Cit.: „Ohledně námítky nedostatečného odůvodnění výše uložené pokuty žalovaný závěrem konstatoval, že výše pokut byla řádně a dostatečně odůvodněna v rozhodnutích správního orgánu prvního stupně, přičemž správnost těchto závěrů žalovaný následně svými rozhodnutími potvrdil. Dále žalovaný podotkl, že uložená výše pokut odpovídá zákonným kritériím, stěžovateli bylo již dříve uloženo za obdobná porušení cenových předpisů několik pokut, a šlo tedy o vědomé a opakované protiprávní jednání. Výši uložených pokut proto žalovaný s ohledem na konkrétní případ označil za přiměřenou.“

¹⁸ Cit.: „Nelze ostatně ani přehlédnout připomenutí městského soudu, že v případě stěžovatele se nejedná o provinění první, jelikož v minulosti byl již za porušení právních předpisů sankcionován a byly mu ukládány i pokuty.“

zohledňovat při ukládání sankcí, a to s odkazem na účastníkem řízení dovozované uplynutí 3 leté promlčecí doby.

(21) Správní orgán považuje výše uvedenou argumentaci účastníka řízení za nepřesnou. Jako okolnost přitěžující s výslovným odkazem na § 40 písm. c) PřZ byla správním orgánem zohledněna toliko rozhodnutí o uložení pokuty, resp. příkazy z roku 2017 a 2020. Kontrolou identifikované nedostatky z let 2013 a 2014 byly v Příkaze uvedeny pro dokreslení vývoje počtu pochybení, a ve svém důsledku mimo jiné i ilustrující pokles počtu pochybení, což bylo správním orgánem výslovně zohledněno jako polehčující okolnost. Správní orgán ještě doplňuje, že pochybení z let 2013 a 2014 byla konstatována v příslušných protokolech o kontrole č. j. 2013/6572/767.300 ze dne 16. 12. 2013¹⁹ a č. j. 2015/041224/CNB/320 ze dne 10. 4. 2015²⁰ za situace, kdy nebyla účastníkem řízení jakkoliv zpochybněna či rozporována. V této souvislosti správní orgán uvádí, že je oprávněn – byť ne jako k přitěžující okolnosti, ale jako ke složce tvořící celkový profil osoby účastníka řízení – přihlížet i k jednáním, která by byla již zahlazena, což činí i v tomto rozhodnutí; v této souvislosti lze odkázat např. na rozsudek NSS ze dne 31. 12. 2021, č. j. 2 As 155/2020 – 25²¹.

(22) Účastník řízení závěrem Odporu konstatuje, že Příkaz je vnitřně rozporný, částečně nepřezkoumatelný a odporuje některým zásadám správního trestání. Účastník řízení tedy **navrhuje, aby byl předmětný Příkaz zrušen a aby bylo správním orgánem pokračováno v řízení s přihlédnutím k nastíněné argumentaci.**

(23) Správní orgán k výše uvedené námitce uvádí, že ke zrušení příkazu došlo automaticky podáním odporu v dikci § 150 odst. 3 SR. Správní orgán zohlednil argumenty vtělené do jednotlivých námitek účastníka řízení, a v kontextu rozhodovací praxe NSS neshledal důvod se odchýlit od svých závěrů obsažených v příkazu.

E. Právní kvalifikace

(24) Podle § 6 odst. 1 písm. b) ZOBM úvěrová instituce provádějící pokladní operace vyměňuje tuzemské bankovky a mince opotřebované oběhem a tuzemské bankovky a mince běžně poškozené za tuzemské bankovky a mince vhodné pro další oběh.

(25) Ustanovení § 10 odst. 1 písm. a) a písm. b) ZOBM stanoví, že úvěrová instituce provádějící pokladní operace bezplatně vymění běžně poškozené tuzemské bankovky nebo mince za nepoškozené tuzemské bankovky a mince, jestliže jsou a) celé, nebo b) se jedná o bankovky, jejichž celková plocha je větší než 50 %, které jsou celistvé nebo které se skládají nejvýše ze 2 částí, jež nepochybně patří k sobě; v případě pochybností o tom, zda jednotlivé části bankovky patří k sobě, se posuzuje každá část samostatně.

(26) Podle § 29 odst. 4 písm. b) ZOBM se úvěrová instituce dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 6 ZOBM neprovede výměnu tuzemských bankovek.

(27) Na základě skutkových poznatků popsaných výše v části C., má správní orgán za prokázané, že **účastník řízení tím, že dne 20. 7. 2023 na adrese Masarykovo náměstí 54, 586 01 Jihlava, dne 18. 12. 2023 na adrese Úzká 488/8, 602 00 Brno, dne 20. 12. 2023**

¹⁹ Spis č. l. 31 až 40.

²⁰ Spis č. l. 41 až 49.

²¹ Cit.: „*Jak uvedl Nejvyšší soud např. v usnesení ze dne 30. 8. 2017, sp. zn. 8 Tdo 766/2017, „zahlazení odsouzení nebo zákonná fikce, že se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen, přitom nebrání soudu, aby při hodnocení osoby pachatele přihlížel ke skutečnosti, že pachatel v minulosti spáchal trestný čin, a z této skutečnosti vyvodil příslušné závěry, pokud jde o sklony pachatele k trestné činnosti, o jeho vztah ke společenským hodnotám chráněným trestním zákoníkem, možnost jeho nápravy apod. (srov. rozhodnutí bývalého Nejvyššího soudu Slovenské socialistické republiky ze dne 17. 4. 1974, sp. zn. 5 Tz 33/74, publikované pod č. 6/1975 Sb. rozh. tr.)“ (viz také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2020, č. j. 1 As 80/2020 - 36).“*

na adrese Havířská 96, 272 01 Kladno a dne 21. 12. 2023 na adrese Pražská 167, 280 02 Kolín, odmítl vyměnit běžně poškozené tuzemské bankovky za tuzemské bankovky vhodné pro další oběh, tedy neprovedl výměnu tuzemských bankovek, porušil povinnost uloženou § 6 odst. 1 písm. b) ZOBM ve spojení s § 10 odst. 1 písm. a) a b) téhož zákona, a tímto jednáním se dopustil přestupku upraveného v § 29 odst. 4 písm. b) ZOBM.

F. Odůvodnění pokuty

(28) Podle § 29 odst. 5 písm. b) ZOBM lze za přestupek podle § 29 odst. 4 ZOBM uložit pokutu až do výše 1 000 000 Kč.

(29) Při **určování druhu správního trestu a jeho výměry** se správní orgán řídil zásadami uvedenými v § 37 PřZ, povahu a závažnost přestupku posoudil podle § 38 PřZ a přihlédl ke všem polehčujícím i přitěžujícím okolnostem ve smyslu § 39 a § 40 PřZ.

(30) **Povaha a závažnost** přestupku je v posuzovaném případě dána zejména významem zákonem chráněného zájmu (objektu přestupku), způsobem spáchání přestupku a významem a rozsahem následku přestupku.

(31) **Chráněným zájmem** (objektem přestupku) je v projednávaném případě zájem na zajištění oběhu tuzemských bankovek a mincí v odpovídající kvalitě. Jedním z prostředků dosažení tohoto cíle je i stahování poškozených bankovek z oběhu, které je spojeno s právem na jejich výměnu za podmínek stanovených ZOBM, kdy je povinností určeného okruhu subjektů tyto bankovky vyměnit. Mezi tyto subjekty jako banka náleží i účastník řízení.

(32) **Typová závažnost přestupku** je pak vyjádřena v ZOBM horní hranicí pokuty, kterou lze za přestupek uložit. V posuzovaném případě tato horní hranice činí 1 000 000 Kč, což z uvedeného přestupku činí přestupek **méně závažný, když ZOBM stanoví optikou horní hranice pokuty dvě skupiny přestupků – ty, za jejichž spáchání lze uložit pokutu až do výše 1 000 000 Kč a ty, za jejichž spáchání lze uložit pokutu až do výše 10 000 000 Kč [viz např. skupinu přestupků definovaných v § 29 odst. 3 písm. b) až h) ZOBM].**

(33) **Následkem** protiprávního jednání účastníka řízení je ohrožení chráněného zájmu, tedy oběhu tuzemských bankovek v odpovídající kvalitě.

(34) Z hlediska **způsobu** spáchání jde v projednávaném případě o přestupek spáchaný **komisivně**. K porušení zákona došlo odmítnutím provést výměnu běžně poškozených tuzemských bankovek za tuzemské bankovky vhodné k dalšímu oběhu, ačkoliv účastník řízení tuto povinnost měl.

(35) Správní orgán jako **přitěžující okolnost** hodnotí skutečnost, že účastník řízení daný přestupek spáchal ve smyslu § 40 písm. c) PřZ opakovaně. Účastníku řízení byla v minulosti uložena:

- příkazem č. j. 2017/147338/570²², který nabyl právní moci dne 11. 11. 2017, pokuta ve výši 300 000 Kč (17 pochybení z 35 kontrolních případů/pokusů),
- příkazem č. j. 2020/114945/570²³, který nabyl právní moc dne 25. 9. 2020, pokuta ve výši 300 000 Kč (21 pochybení z 61 kontrolních případů/pokusů).

(36) Dále správní orgán nemůže odhlédnout od skutečnosti, že v minulosti byl identický nedostatek u účastníka řízení zjištěn i v rámci u něj prováděných kontrol, kdy pro tento nedostatek nebyla následně vedena řízení, neboť tento nedostatek byl shledán za méně závažný

²² https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2017_00337_CNB_573.pdf

²³ https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2020_00215_CNB_573.pdf

v kontextu dalších zjištění. V této souvislosti správní orgán považuje za vhodné tyto nedostatky připomenout:

Rok kontroly	2013	2014	2016	2019	2024
Počet pochybení z celkového počtu kontrolních nákupů	16 z 22	9 z 32	17 z 35	21 z 61	4 z 25
Podíl	73 %	28 %	49 %	34 %	16 %

(37) Výsledek neprovedených výměn poškozených tuzemských bankovek při Kontrole je sice zlepšením stavu oproti minulým rokům, nicméně míra těchto pochybení opět přesáhla v procentuálním vyjádření dvoumístných hodnot.

(38) Okolností **zvyšující závažnost** jednání účastníka řízení je nepochybně také okolnost, že postavení účastníka řízení jako úvěrové instituce provádějící pokladní operace podle ZOBM a tedy osoby, jíž jsou zákonem svěřeny úkoly týkající se ochrany řádného oběhu bankovek a mincí, je vzhledem k velikosti jeho pobočkové sítě [viz odstavce (1) a (13)] významné. Jeho jednání v rozporu se ZOBM tak může mít v širším rozsahu negativní vliv na kvalitu obíhajících peněz. Právě toto specifické postavení účastníka řízení s sebou nese vysoké nároky na plnění všech povinností plynoucích ze ZOBM v zájmu zajištění bezpečnosti oběhu tuzemských bankovek a tuzemských mincí.

(39) Správní orgán jako **polehčující okolnosti** svědčící ve prospěch účastníka řízení identifikoval tendenci klesajícího množství pochybení při výměně poškozených bankovek v rámci kontrol prováděných u účastníka řízení.

(40) Správní orgán při určování výše pokuty přihlédl i ke skutečnosti, že účastník řízení deklaroval zajištění nápravy Kontrolou zjištěných nedostatků.

(41) Správní orgán má na základě všech výše uvedených aspektů za to, že pokuta ve výši 600 000 Kč, což představuje 60 % z horní hranice zákonné sazby, odpovídá povaze a závažnosti přestupku, jakož i všem okolnostem tohoto případu. V této souvislosti správní orgán opět připomíná, že výše ukládané pokuty zejména reflektuje jeden z individuálních rysů tohoto případu, kterým je skutečnost, že účastník řízení je za totožný přestupek trestán již potřetí, a kdy pokuty ukládané v předchozích dvou případech ve výši 300 000 Kč neměly odpovídající preventivní a represivní účinek.

G. Náklady řízení

(42) Dle § 95 odst. 1 PřZ věty první správní orgán uloží obviněnému, který byl uznán vinným, povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou. Paušální částka je stanovena prováděcím předpisem, kterým je vyhláška č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů. Z § 6 odst. 1 této vyhlášky vyplývá, že paušální částka nákladů řízení, které účastník řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, činí 2 500 Kč.

(43) Vzhledem k tomu, že byl účastník řízení uznán vinným ze spáchání přestupku, rozhodl správní orgán o jeho povinnosti uhradit náklady řízení stanovené paušální částkou ve výši 2 500 Kč. Lhůta 30 dnů stanovená k zaplacení paušální částky nákladů přestupkového řízení je pak zcela přiměřená s ohledem na výši stanovené povinnosti.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí lze podle § 152 odst. 1 SŘ podat rozklad u České národní banky, Na Příkopě 28, 115 03 Praha 1, a to prostřednictvím sekce dohledu nad finančním trhem. Lhůta pro podání rozkladu činí podle § 83 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 5 SŘ 15 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. O rozkladu proti rozhodnutí České národní banky rozhoduje bankovní rada České národní banky.

RNDr. Zuzana Silberová Ph.D. CIA
ředitelka
sekce dohledu nad finančním trhem
podepsáno elektronicky

Mgr. Jan Vokroj
ředitel
odbor správních řízení
podepsáno elektronicky